

Андрос М.Є.,

старший викладач,
ДЗВО «Університет менеджменту освіти», м. Київ

ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ LMS-ПЛАТФОРМИ E-FRONT В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Актуальність проблеми дослідження. Розвиток інформаційних технологій вплинув на актуальність проблеми модернізації системи освіти. Переважна більшість вітчизняних закладів вищої освіти та закладів післядипломної педагогічної освіти запроваджують елементи дистанційної освіти. Система дистанційного навчання (далі – СДН) – це відкрита система, яка передбачає активне спілкування між викладачем і здобувачем освіти (учні, студенти, слухачі інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти [1]) за допомогою комп’ютерних та мультимедійних засобів [3]. Останнім часом, і особливо після впровадження Концепції «Нова Українська школа» [2], нових законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» організація освітнього процесу із застосування СДН – одна із гостріших і актуальних українських освітніх проблем. Але найбільше оголила проблему використання дистанційного навчання (як однієї із основних форм здобуття освіти) ситуація соціального дистанціювання в умовах оголошеного в Україні весною 2020 року карантину у зв’язку із COVID-19.

Стан розроблення проблеми в науці і практиці. Значної уваги у сучасних вітчизняних та зарубіжних дослідженнях набуває проблема формування інформаційно-комунікаційної компетентності в системі післядипломної педагогічної освіти. Досліджуються різні проблеми професійної підготовки фахівців, такі як: методологічні засади сучасної філософії освіти (В. Андрущенко, В. Кремень, І. Зязюн), неперервна освіта (С.Гончаренко, Н. Ничкало), професійна підготовка фахівців у вищій школі (А.Алексюк, В. Бондар, В. Олійник); розробка та впровадження сучасних педагогічних технологій у професійній підготовці фахівців (В. Беспалько,

В.Биков О. Пехота, С. Сисоєва). Проблеми підготовки керівних, науково-педагогічних та педагогічних кадрів освітньої установи в умовах післядипломної освіти активно досліджується представниками української наукової школи (В. Бондарь, Г. Дмитренко, Л. Калініна, Л. Карамушка, Н.Клокар, Н. Коломінський, Л. Ляхоцька, В. Олійник, В. Пікельна, Т. Сорочан та ін.). Проблеми індивідуалізації та інформатизації освітнього процесу в системі відкритої освіти досліджують В.Биков, В.Гравіт, Л.Карташова, В.Кухаренко, В.Олійник, О.Спирін, та ін.

Метою статті є розкрити шляхи застосування технологій та інструментів відкритої післядипломної освіти (використання LMS-платформи eFront) в системі підвищення кваліфікації керівних і педагогічних кадрів освіти на прикладі Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України (далі – УМО).

Основна ідея, положення, висновки дослідження. Відповідно до Положення «Про дистанційне навчання» (затверджене наказом МОН від 25.04.2013 р. № 466/2013, із змінами та доповненнями), його метою є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), що визначені як технології створення, накопичення, зберігання та доступу до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, у тому числі Інтернету.

Для організації системи дистанційного навчання у закладах середньої та вищої освіти існує широкий спектр освітніх платформ (систем управління навчанням або learning management system – LMS), таких як Moodle, Web-tutor, MS Office 365, Open ACS, Canvas Instructure, Sakai, Doceos, OLAT та ін. Для закладів загальної середньої освіти доцільно також використання таких LMS-платформ (власне українських розробників), як «Щоденник», «Класна оцінка», Classtime.

До арсеналу технологій та інструментів відкритої освіти належать системи

управління навчальними ресурсами, які забезпечують вирішення таких завдань, як: організація і проведення навчання за різними формами, зокрема дистанційної, розробка електронного навчального курсу (ЕНК), надання зручного та простого доступу до навчальних матеріалів, розширення можливостей для колективної роботи в рамках навчального процесу тощо. Дистанційне навчання в УМО донедавна забезпечувалось з використанням LMS платформи Efront (версія 3.6).

LMS платформа Efront розроблена в 2001 році грецькими спеціалістами компанії Eriagnosis та отримала широке розповсюдження на європейському просторі. Достатньо сказати, що за підсумками 2012 року платформа визнана найкращою LMS платформою на європейському освітньому терені. На сьогодні функціонує вже четверта версія даної платформи, модулі якої дають можливість забезпечити весь процес діяльності будь-якої організації, будь-то установа освіти, чи інша. В УМО встановлений лише освітній модуль, а ще є такі модулі, як «Кадри», «Оцінка персоналу», «Бухгалтерія».

Основними перевагами даної платформи є сучасність, простота у використанні, зручний та інтуїтивно зрозумілий інтерфейс, а також безкоштовність, що в умовах сучасної економічної кризи набуває чи не першочергового значення для закладу освіти. Ці переваги дозволяють провести підвищення кваліфікації з ІКТ-компетентності викладачів закладу освіти до роботи у віртуальному навчальному середовищі eFront за порівняно короткий термін, що є важливим фактором в умовах інтенсифікації освітнього процесу.

В системі чітко виділені модулі, навігація по яким представлена іконками на головній сторінці, а далі вкладками і стандартним елементом «breadcrumbs». Навчальний матеріал представлений в «Уроках», що можуть бути об'єднані в курси, а ті, в свою чергу, можуть стати складовою Навчального плану.

Урок складається з модулів, які можна ввімкнути або вимкнути. Макет (розташування блоків) Уроку легко налаштовується. Навчальний матеріал в Уроці може бути представлений структурованими веб-сторінками, файлами, тестами, проектами (завданнями), опитуваннями, форумами, SCORM. Після

установки відповідного доповнення можна також забезпечити інтеграцію з системою веб-конференцій BigBlueButton (<https://bigbluebutton.org/>). Крім цього, існує легке налаштування демонстрації освітнього матеріалу за допомогою посилання на YouTube канал викладача. Логіка вивчення матеріалу в Уроці може бути визначена за допомогою набору правил.

Платформа дистанційного навчання eFront побудована на трьох основних типах користувачів – Адміністратор, Викладач та Студент, що відрізняються своїми функціональними можливостями. Після авторизації користувачеві надається доступ до елементів навчального курсу за вибором адміністратора навчального середовища.

Користувач в системі має власну домашню сторінку (Dashboard) з планом занять. Ролі користувачів мають різні набори прав, тому адміністратор системи не може паралельно виконувати функції навчального або того, хто навчається (на відміну від Moodle). Однак є можливість прикріпити кілька профілів до одного логіну.

Система має український інтерфейс більшої частини елементів.

Єдиним вагомим недоліком даної платформи, у порівнянні, наприклад із LMS Moodle, є відсутність мобільної версії.

Основні результати та їх практичне значення. Практика впровадження та організаційне забезпечення LMS-платформи eFront, що запроваджена в УМО, засвідчує ефективність використання дистанційної форми навчання в закладі післядипломної освіти як однієї із етапної складової [3,4,5], що забезпечує управління розвитком інформаційно-комунікаційної компетентності керівника та викладача закладу освіти.

Протягом 2015-2019 років з допомогою LMS-платформи eFront було охоплено навчанням кожного року біля 100 груп за 70 категоріями слухачів.

Застосування LMS-платформи eFront в системі післядипломної освіти розширює можливості освітнього процесу, підвищує ефективність подання навчального матеріалу, його засвоєння, управління освітнім процесом. Освітній процес з використанням такої платформи відбувається у зручному для Слухача

місці, часі, темпу. Як засвідчила практика застосування LMS-платформи eFront, навіть немотивовані на початку дистанційного етапу навчання курсів підвищення кваліфікації Слухачі, після дистанційного етапу навчання, впевнено використовують в освітніх цілях наступні веб-ресурси: створення електронної книги (ресурс <https://www.ourboox.com/>), створення віртуального навчального класу за допомогою Google-додатку [Classroom](#), організація та проведення вебінару з використанням сервісу [Hangouts](#) (Google), створення власного сайту дослідника за допомогою ресурсу wix.com, вільно справляються із завданнями створення освітніх онлайн тестів за допомогою ресурсів onlinetestpad.com та <http://master-test.net/>, веб-ресурсів великих он-лайн платформ «Всеосвіта» та «На Урок».

Таким чином, можна стверджувати, що активне використання інформаційно-комунікаційних технологій в організації освітнього процесу, зокрема LMS-платформи E-front, в системі загальної середньої освіти, системі післядипломної освіти сприяє підвищенню інформаційно-комунікаційної компетентності як здобувачів освіти: педагогів та керівників освітніх закладів.

В цілому система eFront є дуже потужною LMS і готова скласти конкуренцію, наприклад Moodle та іншими аналогічними системами управління навчанням.

Література:

1. Закон України «Про освіту». Прийнятий ВР України 05.09.2017 р. – Ст.1.
2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. - [Електронний ресурс]. – К.: 2016. – URL: [НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА](#).
3. Організація освітнього процесу в закладах післядипломної педагогічної освіти з використанням електронних технологій навчання: методичні рекомендації / за заг. ред. Л. Л. Ляхоцької; ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». – К., 2017. – 198 с.
4. Основи організації дистанційного навчання в післядипломній педагогічній освіті: наук. посіб. / Антощук С.В., Гравіт В.О. – Суми: НІКО, 2015. – 180 с.
5. Підвищення кваліфікації керівників освіти за дистанційною формою навчання / За заг. ред. В.В. Олійника. – К.: Логос, 2006. – 408 с.